

Kaivoslain uudistamisen kuulemistilaisuus

29.9.2021

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

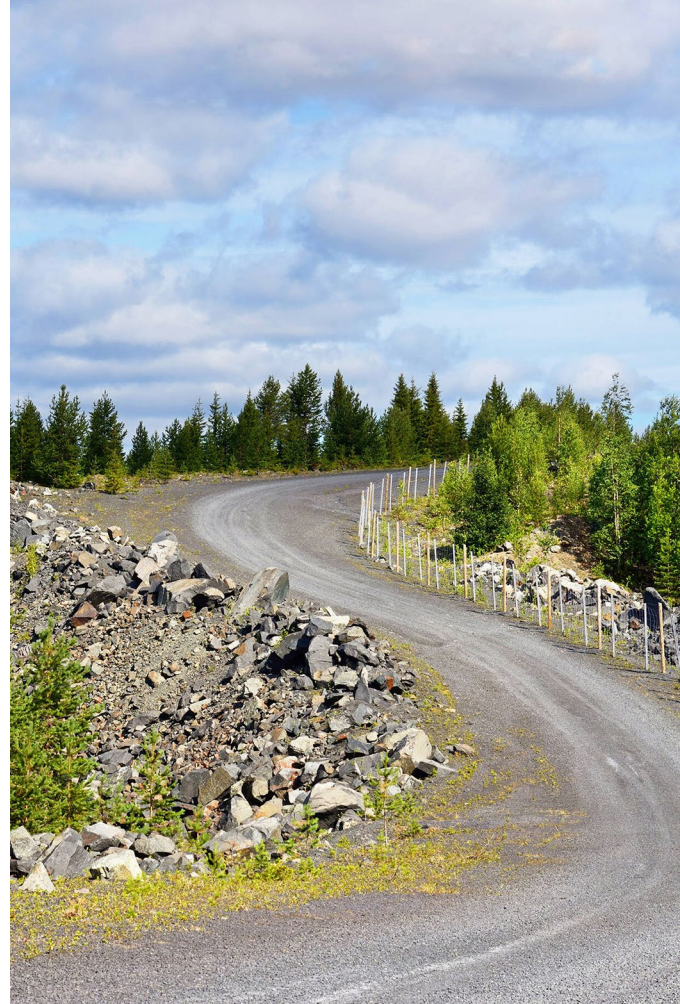
Sisältö

- Valmistelun tausta
- Uudistuksen keskeinen sisältö
- Tarkemmassa esittelyssä
 - Varausjärjestelmän muutokset
 - Intressivertailun käyttöönoton selvittäminen
 - Vaikutusten arviointi

Valmistelun tausta

- Hallitusohjelmakirjaukset
- Eduskunnan kirjelmä Kaivoslaki NYT – kansalaisaloitteesta
- Selvityksiä:
 - Kaivostoimintaa ohjaavan lainsäädännön toimivuuden arviointi (2019)
 - Kaivoslain mukaisten vakuuksien kattamat lopetus- ja jälkitoimet (2020)
 - Selvitys kaivoslain mukaisen varausmekanismin toimivuudesta (2021)
 - Meneillään VN TEAS –hanke: Intressivertailu kaivoslupaprosessin osana

Uudistuksen keskeinen sisältö

Esitysluonnoksessa ehdotetaan

- kuntakaavoituksen vaatimusta kaivosluvan edellytyksenä,
- maanomistajien suostumusta malminetsinnän jatkolupien osalta kymmenen vuoden kohdalla,
- vakuusjärjestelmään tehtäviä tarkennuksia ja lupamääräysten tarkentamista,
- tiedottamisen parantamista (yleisölle avoimet tilaisuudet).

Varausjärjestelmän muutokset

Esitysluonnoksessa ehdotetaan muutoksia varaussäätelyyn:

- Asettamalla varausalueelle alueellisia esteitä
 - alueille, joille ei voida myöntää malminetsintälupaa, ei voisi tehdä varausta
- Ottamalla käyttöön varausaluetta koskeva pinta-alaperusteinen, veronluonteinen maksu
 - maksun suuruus ja saaja vielä auki (kuntia ja valtiota tuotu esille keskusteluissa).
- Lyhentämällä varauspäätösten voimassaoloaikaa
 - 24 kk -> 12 kk, poikkeuksin
- Sääntelemällä tarkemmin varauspäätöksen sisällöstä
- Asettamalla varausilmoituksen tekijälle velvollisuus tiedottaa alueen kuntaa / kuntia sekä saamelaiskäräjiä ja kolttien kyläkokousta varausilmoituksen jättämisestä
 - jo ennen kuin varauspäätös tehdään

Intressivertailun käyttöönoton selvittäminen

- Esitysluonnoksessa ei ehdoteta erillisen, uuden intressivertailusäännöksen käyttöönottoa.
- Valmistelussa havaittu, ettei intressivertailun käyttöönottoa kaivoslaissa ole yksinkertaista toteuttaa.

Mitkä
intressit?

Miten niitä
verrattaisiin
keskenään?

- Jo nykyään kaivoslaki tunnistaa erilaisia intressejä: yleinen turvallisuus, ihmisten terveys, ympäristövaikutukset (esimerkiksi maisemallinen haitta), muu elinkeinotoiminta, asutusolot, yleinen tai yksityinen etu, yleinen tarve (erityisesti kaivoshankkeen paikallis- ja aluetaloudelliset sekä työllisyysvaikutukset ja yhteiskunnan raaka-ainehuolto) sekä alkuperäiskansojen oikeudet.
- Esityksessä lisätään kaivoslain mukaisissa luvissa annettavien lupamääräysten mahdollisuuksia ja vahvistetaan kuntakaavoituksen asemaa ja näiden kautta vahvistetaan eri intressien huomioon ottamista.

Kaivoslain uudistamislunnon vaikutusten arviointi

Yritys- ja aluevaikutukset

- sääntelytaakka kasvaa ja investointivarmuus heikkenee
- alueellisesti vaikutukset kohdistuvat Lappiin ja harvaan asutuille seuduille

Kansalaisen asema

- tiedonsaanti lisääntyy
- Varauksia, malminetsintälupia ja kuntakaavoitusta kaivostoiminnan edellytyksenä koskevat muutokset parantavat kansalaisen asemaa.

Vähäisiä myönteisiä ympäristö- ja ilmastovaikutuksia.

Kaivostoimintaa ja sen ympäristövaikutuksia sääntelevät useat muut lait

Ympäristövaikutusten kannalta keskeisenä voidaan nähdä ympäristönsuojelulaki

Muita vaikutuksia

- vaikutukset viranomaisten toimintaan: kaivosviranomaisen tehtävät ja resurssitarpeet kasvavat

